

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	HYVINVOINTILAUTAKUNTA SIVISTYSTOIMI Sivistystoimen hallinto ja ruokapalvelu Sivistystoimenjohtaja ja ruokapalvelun osalta ruokapalvelu-päällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Sivistystoimi tarjoaa kuntalaisille mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen sekä monipuoliseen vapaa-ajan harrastamiseen. Sivistyspalvelut tuotetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Ravitsemispalvelut:	Ateriasuoritteet	166064	169285	169285	169285	169285
Koulut:	€/suorite	1,98	2,53	2,64	2,64	2,64
Ateriapalvelun laatuksely	Arviointiasteikko (1-5):					
	Ruoan riittävyys			>4		
	Ruoan maku			>3		
	Ulkonäkö			>3		
	Lämpötila			>4		
	Ruokailutilanteen sujuvuus			>3		
	Henkilökunnan palveluattisuus			>3		

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Sivistystoimenjohtaja	0,55	0,55	0,45	0,45	0,45
Toimistovirkailija			0,5	0,5	0,5
Ruokapalvelu					
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1	1	1
Ruokapalveluesimies	1	1			
Ruokapalvelutyöntekijä	13½	11	7	6	6

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	750		447 665		438 387	438 387
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	250					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 000		447 665		438 387	438 387
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-36 684	-72 955	-250 424	243,3	-250 424	-250 424
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-5 950	-16 720	-60 791	263,6	-60 791	-60 791
Muut henkilösivukulut	-1 458	-3 780	-8 661	129,1	-8 661	-8 661
Palvelujen ostot	-59 961	-7 833	-30 287	286,7	-30 280	-30 280
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-598	-2 184	-149 600	6 749,8	-149 600	-149 600
Avustukset						

Vuokrat	-6 617	-5 515	-15 098	173,8	-15 098	-15 098
Muut toimintakulut		-1 000	-1 000		-1 000	-1 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-111 268	-109 987	-515 861	369,0	-515 854	-515 854
TOIMINTAKATE	-110 268	-109 987	-68 196	-38,0	-77 467	-77 467

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Sivistystoimi edistää suvaitsevaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
- * Työkiertoa ja henkilöstön siirtämistä tehtävästä toiseen toteutetaan hyvinvoinnin ja tehokkuuden lisäämiseksi. Työssä jaksamista edistäviä toimia jatketaan.
- * Henkilökuntaa motivoidaan oman ammattitaidon ylläpitämiseen (mm. lisä- ja täydennyskoulutukset.)
- * Tehokasta johtamista tuetaan ja henkilöstöä kannustetaan kehittämistyöhön.
- * Palvelujen tuottamista arvioidaan monipuolisesti ja luotettavasti.
- * Toimintaa kehitetään laatuarvioinnin ja hyvinvointikertomuksen pohjalta. Toiminnan arviointi tehdään vuosittain
- * Uuden monitoimikeskuksen suunnittelu aloitetaan sivistystoimen palveluverkkoselvityksen ja toimitilojen kuntokartoituksen pohjalta. Projektiryhmä linjaa sivistystoimen tulevaisuuden toimintamallin pyrkimyksenään yhdistää toimintoja ja luopua mahdollisimman monesta erillisilasta.
- * Sivistystoimenjohtajan tehtäviä hoitaa lukion rehtori.
- * Sivistystoimen yksiköt toteuttavat nuorisotakuulain edellyttämiä tehtäviä.
- * Osallistutaan hankkeisiin ja haetaan rahoitusta toiminnan kehittämiseen itsenäisesti tai yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Hankkeilla vahvistetaan yksiköiden kehittämistyötä ja kouluttautumista.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Varhaiskasvatus Vastaava lastentarhanopettaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Päiväkodin, perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon, esiopetuksen, varhaiskasvatuksen erityisopetuksen ja avoimen varhaiskasvatuksen yksiköt tuottavat monipuolisia ja laadukkaita, kuntalaisten tarpeisiin vastaavia palveluita. Palvelut tuotetaan varhaiskasvatus-, esiopetus-, lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolakien mukaisesti.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Päivähoito: Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	<i>Päiväkotikoti €/hvp</i> <i>Perhepäivähoito €/hvp</i> <i>Ryhmäperhepäivähoito €/hvp</i> <i>Esiopetus €/oppilas</i>	46,71 44,01 55,04 7594	53,36 45,77 66,02 5870	50,97 44,15 62,07 4027	50,97 44,15 62,07 4027	50,97 44,15 62,07 4027
Päivähoito ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	<i>Paikan odotusaika pv</i> <i>Hoitomoto toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaan %</i> <i>Päiväkodin käyttöaste %</i>	<14 95 85	<14 95 85	<14 95 85	<14 95 85	<14 95 85
Asiakastyytyväisyys	<i>Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena tyydyttävä/erinomainen</i>	-	hyvä	hyvä	-	hyvä

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Varhaiskasvatus					
0-6 –vuotiaiden lkm	248	213	238	222	218
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	135	110	100	95	90
-päiväkoti	30	30	30	30	30
-perhepäivähoito	35	30	20	20	20
-ryhmäperhepäivähoito	70	50	50	45	40
-avoin varhaiskasvatus	18	18	13	13	13
Esiopetuksessa/päivähoito olevien lkm	59	51	46	38	36

Perustiedot:

	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Lasten ja nuorten huolto					
Varhaiskasvatus					
Vastaava lastentarhanopett.	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1
Lastentarhanopettaja	3	3	4	4	4
Lastenhoitaja	4	4	4	4	4
Perhepäivähoitaja	15	15	14	13	12
Vastaava hoitaja	3	3	3	3	3
Varhaiskasvatuksen avustaja					
-vakainainen	2	2	2	2	2
-määräaikainen	3	2	2	2	2

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Varhaiskasvatusta järjestetään varhaiskasvatuslain edellyttämällä tavalla kaikille tarvitseville ja tilapäishoitoa järjestetään vapaille varhaiskasvatuspaikoille päiväkodissa ja perhepäivähoidossa.
- * Varhaiskasvatuksessa varaudutaan muutamiin ostopalvelusopimuksiin naapurikuntien kanssa. Varhaiskasvatuspalveluja myydään naapurikunnille resurssien mukaan.
- * Perheitä tukevaa avointa varhaiskasvatustoimintaa tarjotaan Kuhan kylällä.
- * Perhepäivähoidon sesonkiluontoisuuteen varaudutaan sijaismäärärahoihin.
- * Varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja esioppilaiden määrän alenemiseen vastataan kohdentamalla henkilöstöresursseja tarkoituksenmukaisesti. Henkilöstön eläköityessä toimia tarkastellaan sisäisesti.
- * Uusien kelpoisuusehtojen mukaista kouluttautumista tuetaan.
- * Varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti. Toimintoja pyritään keskittämään mm. lomien aikana ja työvoiman joustavaa käyttöä eri yksiköissä ja yksiköiden välillä tehostetaan. Kahden esiopetuksen muuttaessa alakoululle yhteistyötä tehostetaan koulun ja esiopetusryhmien välillä. Karpalon ryhmiksen ja päiväkodin yhteistyötä tehostetaan ryhmien muuttaessa uuteen toimitilaan.
- * Varhaiskasvatuksen erityisopettaja opettaa, ohjaa ja konsultoi päivähoito- ja esiopetusryhmien lisäksi tarvittaessa myös kotihoidossa olevia, alle kouluikäisiä lapsia.

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	23 295	29 883	25 000	-16,3	25 000	25 000
Maksutuotot	160 334	155 000	143 000	-7,7	143 000	143 000
Tuet ja avustukset	583					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	184 212	184 883	168 000	-9,1	168 000	168 000
TOIMINTAKULUT						

Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-909 117	-818 331	-871 100	6,4	-871 100	-871 100
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-226 556	-199 452	-214 343	7,5	-214 343	-214 343
Muut henkilösivukulut	-41 495	-45 185	-30 449	-32,6	-30 449	-30 449
Palvelujen ostot	-250 158	-161 208	-186 347	15,6	-185 021	-185 021
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 320	-20 033	-18 570	-7,3	-18 570	-18 570
Avustukset						
Vuokrat	-127 242	-123 070	-102 421	-16,8	-102 421	-102 421
Muut toimintakulut	-2 024		-100		-100	-100
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 572 912	-1 367 279	-1 423 330	4,1	-1 422 004	-1 422 004
TOIMINTAKATE	-1 388 700	-1 182 396	-1 255 330	6,2	-1 254 004	-1 254 004

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Perusopetus Sivistystoimenjohtaja sekä koulujen rehtorit/ koulunjohtajat yksiköidensä osalta
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Osaavan ja ammattitaitoisen henkilökunnan toteuttama yhtenäinen, oppilaita osallistava opinpolku tarjoaa ranualaisille lapsille ja nuorille laadukkaat oppimismahdollisuudet sekä jatko-opintokelpoisuuden.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	Oppilaista sijoittuu jatko- opintoihin, %	98	99	100	>100	>100
	Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, %	36,5	40	>27	>27	>27
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus	100	96	>91	>91	>91
Opetus järjestetään taloudelli- sesti	Euroa/oppilas	10 072	10 899	11 457	11 457	11 457
- Impiö	€/oppilas	13 869	13 998	7 648	0	0
- Kirkonkylä	€/oppilas	8 339	9 736	11 205	11 205	11 205
- Kuha	€/oppilas	10 227	9 126	10 981	7 348	7 774
- Yläaste	€/oppilas	11 374	11 485	12 109	12 109	12 109

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Oppilaita yhteensä 20.9.</u>	582	581	575	554	536
Esioppilaat	59	58	55	46	38
1-6 vuosiluokat	342	341	342	334	329
7-9 vuosiluokat	181	182	178	174	169

Perustiedot:

	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Henkilöstö 20.9.</u>					
Rehtori	1,7	2	2	2	2
Luokanopettaja	22	22	22	20	20
Eriyisluokanopettaja	2	2	2	2	2
Eriyisopettaja	4	4	4	4	4

Lehtori	14	15	14	14	14
Päätoiminen tuntiopettaja	1	2	1	3	3
Sivutoiminen tuntiopettaja			1		
Aikuisten perusopetus	1	1	1		
Koulukuraattori	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Koulunkäynnin ohjaajat					
- vakinaiset	18	18	18	17	17
- määräaikaiset	2				
Toimistos sihteeri			0,8	0,8	0,8
Toimitilat					
Impiön koulu	754	754	754	754	754
Kirkonkylän koulu	3200	3200	1800	1800	1800
Kuhan koulu	1075	1075	1075	1075	1075
Yläaste	3100	3100	1500	1500	1500
Yläasteen työpaja	850	850	850	850	850

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	76 709	58 000	52 000	-10,3	52 000	52 000
Maksutuotot	6 203	6 000	6 000		6 000	6 000
Tuet ja avustukset	87 998	94 400	82 365	-12,7	82 365	82 365
Vuokratuotot	1 436	1 400	1 000	-28,6	1 000	1 000
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	172 346	159 800	141 365	-11,5	141 365	141 365
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 646 442	-2 719 004	-2 608 678	-4,1	-2 540 660	-2 540 660
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-580 276	-597 721	-608 854	1,9	-592 156	-592 156
Muut henkilösivukulut	-120 892	-150 446	-91 593	-39,1	-89 218	-89 218
Palvelujen ostot	-1 078 570	-1 187 491	-1 188 838	0,1	-1 200 365	-1 200 365
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-161 268	-212 228	-168 337	-20,7	-166 087	-166 087
Avustukset						
Vuokrat	-941 091	-1 112 211	-1 432 793	28,8	-1 361 876	-1 361 876
Muut toimintakulut	-1 980		-110		-10	-10
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 530 519	-5 979 101	-6 099 203	2,0	-5 950 372	-5 950 372
TOIMINTAKATE	-5 358 173	-5 819 301	-5 957 838	2,4	-5 809 007	-5 809 007

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Lisätään toimia oppilaiden osallisuuden, viihtyvyyden ja turvallisuuden edistämiseksi (oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta sekä Liikkuva Koulu).
- * Opetusjärjestelyitä (henkilöstön osaaminen, oppituntijärjestelyt ja varusteet) kehitetään niin, että oppilaiden liikkuminen lisääntyy (Liikkuva Koulu), osallisuus (oppilaskunnat, tukioppilaat yms.) vahvistuu ja yhteistyö kotien kanssa lisääntyy.
- * Vuonna 2019 kehitetään oppimisympäristöjä ja työtapoja, tv-taitoja, monipuolista arviointia sekä toteutetaan monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Kirkonkylän yhtenäiskoulun suunnittelu aloitetaan keväällä 2019.
- * Lisätään sähköisen oppimateriaalin ja opetusvälineiden käyttöä.
- * 1.8.2019 alkaen uusi opetussuunnitelma on käytössä kaikilla vuosiluokilla kun yhdeksäs luokka-aste ottaa sen viimeisenä käyttöön.

- * Opetuksen kehittämisessä hyödynnetään hankerahoitusta ja projekteja sekä omalla toiminnalla (saman-aikais-/rinnakkaisopetus, monipuolisten opiskelumenetelmien osaamisen lisääminen) sekä laaja-alaisella moniammatillisella yhteistyöllä muiden toimijoiden –erityisesti kotien- kanssa.
- * Koulujen kerhotoiminnalla edistetään oppilaiden hyvinvointia ja ehkäistään syrjäytymistä.
- * Aikuisten perusopetusta jatketaan kevätlukukausi 2019.
- * Impiön koulu lakkaa 31.7.2019, jonka jälkeen Impiön koulun oppilaat siirretään Kuhan koululle.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Lukio- ja ammatillinen koulutus Lukion rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Monipuolinen ja korkeatasoinen toisen asteen koulutus opiskelijan kotipaikkakunnalla antaa laaja-alaisen yleissivistävän pohjakoulutuksen nuorten jatko-opintoihin ja luo alustavia valmiuksia työelämää varten.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Laadukas opetus	Keskeyttäneiden osuus, % Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo	6,4 keski-tasoa	1,5 keski-tasoa	<1,5 keski-tasoa	<1,5 keski-tasoa	<1,5 keski-tasoa
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus, %	100	100	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	Euroa/oppilas	11 666	11 987	11 754	11 754	11 754

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Oppilaat 20.9.</u>					
Lukio	60	65	66	>70	>70
Etälukio/Aineopiskelijat	1	2	2	1	1
Kaksois/kolmoistutkinto				1	1
Opetustunnit:					
Lukio	6500	6080	6080	6000	6000
Etälukio (10 kurssia)					

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Henkilöstö</u>					
Rehtori	1	0,45	0,55	0,55	0,55
Lehtori	7	6,5	6,5	6	6
Koulukuraattori	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
Toimistosihteeri			0,30	0,30	0,30
<u>Toimitilat</u>					
Lukio	500	500	500	500	500

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	11 367	5 500	5 500		5 500	5 500
Tuet ja avustukset	24 646	21 000	24 000	14,3	24 000	24 000
Vuokratuotot						

Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	36 013	26 500	29 500	11,3	29 500	29 500
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-376 799	-411 369	-416 247	1,2	-416 247	-416 247
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-81 248	-90 048	-89 688	-0,4	-89 688	-89 688
Muut henkilösivukulut	-17 303	-22 590	-14 519	-35,7	-14 519	-14 519
Palvelujen ostot	-137 896	-114 052	-137 877	20,9	-136 934	-136 934
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 490	-27 500	-25 200	-8,4	-25 200	-25 200
Avustukset						
Vuokrat	-155 565	-164 058	-145 256	-11,5	-145 256	-145 256
Muut toimintakulut	-4					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-794 305	-829 617	-828 787	-0,1	-827 844	-827 844
TOIMINTAKATE	-758 292	-803 117	-799 287	-0,5	-798 344	-798 344

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Lukio jatkaa monipuolista opetustarjontaa päivälukiona. Lukiolla on valmius järjestää lukio-opinnot ammatillisen kaksoistutkinnon opiskelijoille, aineopiskelijoille sekä ohjata aikuisten etälukio-opintoja.
- * Lukiossa noudatetaan 1.8.2016 käyttöön otettua opetussuunnitelmaa. Aiemmin opintonsa aloittaneet opiskelijat suorittavat opintonsa loppuun vanhan opetussuunnitelman mukaan.
- * Valinnaiskursseja tarjotaan mahdollisimman paljon paikallisen sopimuksen puitteissa ja kurssitarjontaa laajennetaan etäopinnoilla.
- * Kaikki ylioppilaskokeet järjestetään sähköisesti keväästä 2019 alkaen.
- * Jatketaan toimia opiskelijoiden osallisuuden, yhteisöllisyyden ja kouluviihtyvyyden lisäämiseksi.
- * Lukio tarjoaa jatkossakin lainattavia oppikirjoja, digitaalisia oppikirjoja ja opiskelumateriaalia opiskelijoille. Opetussuunnitelmamuutokseen varattua kirjaresurssia suunnataan jatkossa tv-t-hankintoihin siten, että laitteisto pidetään ajantasaisena.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kansalaisopisto Kansalaisopiston rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kansalaisopisto tarjoaa ranualaisille elinikäisen oppimisfoorumin har- rastus- ja opiskelutarjonnallaan. Opisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kansalaisopiston koulu- tus/elämänikäinen oppiminen	Opetusryhmien määrä kaikkiaan	197	180	180	180	180
	sivukylillä	26	20	20	20	20
	Opetustuntien määrä	4 608	4 600	4 600	4 600	4 600
	Opiskelijoiden määrä	909	870	870	870	870
	- naisia	585	550	550	550	550
	- miehiä	324	320	320	320	320
Opetuksen tuloksellisuus	Valtionapuun oikeuttavat tunnit	3 328	3 379	3 300	3 300	3 300
	Pidettyjen valtionosuus tuntien lukumäärä	4 604	4 600	4 500	4 500	4 500
	Opetustunnin hinta euroa					
	- brutto	75	71	71	71	71
	- netto	64	62	62	62	62

Musiikkiopisto, ostetut paikat	Opiskelijamäärä/vuosi	11	9	9	9	8
--------------------------------	-----------------------	----	---	---	---	---

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista					
- oppivelvollisuusik.	25 %	20 %	20 %	20 %	20 %
- työkäiset	24 %	30 %	30 %	30 %	30 %
- työttömät	2 %	7 %	7 %	7 %	7 %
- eläkeläiset (yli 65 v.)	32 %	34 %	34 %	34 %	34 %
- muut (kotiaiti/-isä, alle kouluikäinen yms.)	17 %	9 %	9 %	9 %	9 %

Perustiedot:

	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
<u>Henkilöstö</u>					
Kansalaisopiston rehtori	0,1	0,1	0,25	0,25	0,25
Musiikinopettaja	1	1	1	1	1
Pt. tuntiopettaja	2	1	1	1	1
St. tuntiopettaja	45	40	40	40	40
Toimistosihteeri			0,7	0,7	0,7
<u>Toimitilat</u>					
Toivolan koulu	546	546	546	546	546
Kunnanvirasto/hallintotilat	17	17	17	17	17

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	769					
Maksutuotot	38 328	37 540	38 600	2,8	38 600	38 600
Tuet ja avustukset	2 625	5 000	5 000		5 000	5 000
Vuokratuotot	4 294	150	150		150	150
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	46 016	42 690	43 750	2,5	43 750	43 750
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-134 033	-163 310	-151 983	-6,9	-151 983	-151 983
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-32 685	-34 290	-37 311	8,8	-37 311	-37 311
Muut henkilösivukulut	-5 977	-7 770	-5 301	-31,8	-5 301	-5 301
Palvelujen ostot	-110 795	-89 008	-87 107	-2,1	-87 107	-87 107
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 345	-4 550	-4 050	-11,0	-4 050	-4 050
Avustukset						
Vuokrat	-30 650	-40 075	-40 938	2,2	-40 938	-40 938
Muut toimintakulut	-463	-500	-500		-500	-500
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-318 948	-339 503	-327 190	-3,6	-327 190	-327 190
TOIMINTAKATE	-272 932	-296 813	-283 440	-4,5	-283 440	-283 440

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

* Kuntalaisten osallisuutta ja kuulemisen areenoita järjestetään lukuvuosittain.

- * Aikuisten (16 v+) digitaalisten taitojen vahvistamiseen on haettu erillisrahoitus yhdessä Lapin opistopiirin kanssa, yhteistyötä jatketaan myös muiden vapaan sivistystyön laitosten kanssa.
- * Monipuolinen musiikin ja muiden taidekasvatuksen alojen opintojen harrastetarjonta jatkuu ja uudistuu, huomioiden uuden Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman.
- * Hyvinvointikertomus ja kuntastrategia toimivat työkaluina terveyden edistämisen kurssien kohdentamisessa.
- * Kädentaitojen ja yhdessä tekemisen tärkeys sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävien opintojen järjestäminen korostuu opetustarjonnassa. Erityisesti ikääntyviä ja työttömiä kuntalaisia aktivoidaan terveiden ja mieltä virkistävien harrastusten pariin. Huomioidaan myös kotouttamisen kurssitarjonta.
- * Kuunnellaan kuntalaisten toiveita kurssitarjontaan ja tutkitaan yhteistyömahdollisuudet alueen muiden toimijoiden kanssa ja tarvelähtöisesti järjestetään monipuolista täydennyskoulutusta lähi- ja etäopetuksena.
- * Yhteistyö Koillismaahan kansalaisopistojen kanssa kansalaisopistojen opettajien ja kurssilaisten koulutus- ja harrastetarjonnassa jatkuu.
- * Lapin Musiikkiopistolta sitoudutaan ostamaan yhdeksän kuntapaikkaa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kirjasto Kirjastotoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kirjastotoimi edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Tietoyhteiskunnan osana kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen ja sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	Hankinnat (asukasluku/1000)	741	>500	>500	>500	>500
	Lainaus/kokoelmat	1,22	1,5	>1,2	>1,2	>1,2
Laadukkaat ja asiakas-keskeiset kirjasto- ja tietopalvelut	Kokonaislainaus/asukas-luku	20,08	>20	>20	>20	>20
	Kirjastokäynnit/asukasluku	8,43	>9	>9	>9	>9
	Käyttäjäkoulutuksiin osallistuneet, as.luku/1000	130	>200	>150	>150	>150
	Tapahtumien osallistujat as.luku/1000	208	>200	>200	>200	>200
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	Internet koneita asiakkaille	7	7	7	7	7
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	Lainan hinta (toimintakulut/lainaus)	4,31	3,50	3,50	3,50	3,50
	Käynnin hinta (toimintakulut/kirjastokäynnit)	10,26	8,50	10	10	10

Toiminnan kysyntä ja	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
----------------------	--------	--------	---------	--------	--------

laajuustiedot					
Lainojen määrä	80 765	>90 000	>80 000	>80 000	>80 000
Fyysiset kirjastokäynnit	33 921	>35 000	>35 000	>35 000	>35 000
Verkkokäynnit	12 159	>10 000	>10 000	>10 000	>10 000

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	1	1	1	1	1
Kirjastoautonkulj.-virkailija	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija-kuljettaja	1				
Toimitilat					
Kirjasto	700	700	700	700	700

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	30 116	30 500	3 000	-90,2	3 000	3 000
Maksutuotot	4 044	3 800	3 800		3 800	3 800
Tuet ja avustukset	166					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	34 326	34 300	6 800	-80,2	6 800	6 800
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-139 741	-129 358	-132 264	2,2	-132 264	-132 264
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-34 160	-31 370	-32 470	3,5	-32 470	-32 470
Muut henkilösivukulut	-6 277	-7 100	-4 615	-35,0	-4 615	-4 615
Palvelujen ostot	-31 807	-33 755	-33 153	-1,8	-33 153	-33 153
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 479	-81 423	-71 609	-12,1	-71 609	-71 609
Avustukset						
Vuokrat	-62 884	-62 088	-70 615	13,7	-70 615	-70 615
Muut toimintakulut	-548	-560	-550	-1,8	-550	-550
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-347 896	-345 654	-345 276	-0,1	-345 276	-345 276
TOIMINTAKATE	-313 570	-311 354	-338 476	8,7	-338 476	-338 476

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Kirjasto turvaa kuntalaisille tasapuoliset mahdollisuudet käyttää kulttuuri- ja tietopalveluja tarjoamalla aineistoa, laitteita ja asiantuntemusta asiakkaiden käytettäväksi sekä kirjastossa että kirjastoautossa.
- * Kirjastolla on yhteinen aineisto- ja asiakasrekisteri Lapin kirjastojen kanssa.
- * Kirjastolla on yhteiset käytösäännöt Lapin Kirjastojen kanssa.
- * Kirjastojärjestelmää kehitetään Koha Suomi Oy:n osakkaana.
- * Kirjasto osallistuu Lapin kirjaston hankkeisiin ja tekee yhteistyötä Lapin kirjastojen kanssa aineiston hankinnassa sekä kuljetuksissa.
- * Kirjaston omatoimiasiointi on mahdollista kaikille kirjastokortin omistaville kuntalaisille. Arkipäivisin oma-toimiaika jatkuu klo 20 asti ja lauantaisin koko päivä (klo 8-15) on omatoimiaikaa, jolloin kirjastossa ei ole henkilökohtaista palvelua.

- * Tehdään yhteistyötä muiden hallintokuntien ja eri yhteistyötahojen kanssa. Palveluja kehitetään huomioon ottaen myös kirjastoauton mahdollisuudet.
- * Kirjastoauton palveluja myydään Simon kunnalle.
- * Kirjastotoimenjohtajan palvelujen myynti Posion kunnalle lopetetaan ja päätetään joko seutukirjaston perustamisesta tai paluusta itsenäiseksi kirjastoiksi.
- * Kirjasto järjestää lapsille ja nuorille tiedonhallintotaitojen opastusta ja kirjavinkkauksia tilauksesta.
- * Kehitetään lukemisesteisten sekä seniorikuntalaisten palveluja mm. välittämällä Celia-kirjaston aineistoja.
- * Japanitalon kirjaston kokoelmat ovat yhteisessä tietokannassa. Japanitalon kokoelman käyttöä kehitetään yhdessä Japanitaloa hoitavan tahon kanssa ja Japanitalon kokoelmat avataan varattaviksi ja lainattaviksi.
- * Kirjasto osallistuu erilaisiin tapahtumiin ja järjestää kirjastossa opastuksia ja käyttäjäkoulutuksia.
- * Kirjaston näyttelysalia tarjotaan erilaisten näyttelyiden pitopaikaksi.
- * Kirjaston hankkeiden suunnittelussa pyritään edistämään kirjaston palveluajatus kuntalaisten parhaaksi ja mahdollisuuksien mukaan eri yhteistyötahojen kanssa jopa kuntarajojen yli.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Vapaa-aikatoimi Vapaa-aikatoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Tehtäväalue käsittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä hyvinvointikoordinaation. Tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä luomalla edellytyksiä ja tarjoamalla kansalaistoiminnan työkaluja eri palvelusektoreille ja kansainvälisyydessä. Toimintaa ohjaa ehkäisevän työn ideologia lähtökohtana terveelliset elämäntavat ja varhaisen puuttumisen malli sekä yhteisöllisyys; Wellness/illness.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kulttuuripalvelut ja edellytysten edistäminen ja luominen	Nettokustannukset euro/kuntalainen	14,21	14,32	15,17	15,17	15,17
Kulttuurin avustukset	Avustusmääräraha/€	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
	- yksityiset	7	6	6	6	6
	- yhteisöt, järjestöt	2	3	3	3	3
Liikuntapalvelujen edellytysten luominen	Nettokustannukset euro/kuntalainen	22,56	26,23	24,56	24,56	24,56
Avustukset	Avustettavien liikuntajärjestöjen jäsenmäärät	6/880	7/700	6/700	6/700	6/700
Rajalta Rajalle -hiihto	Osallistujat/Nettotulos	278/4500	-	-	-	-
Nuorisotoimen laadullinen ja tässä päivässä tapahtuva palvelu.	Nettokustannukset	34,82	36,68	36,28	36,28	36,28
Avustukset	Avustettavien nuorisojärjestöjen jäsenmäärä	275	230	230	230	230
Vaikuttavuus	Työntekijä tuntee nuoret ja	198	240	210	210	210

-nuorisotyön ja toiminnan piirissä olevat nuoret (yksilö- ja ryhmätoiminnan kautta saavutetut; leirit ym.)	<i>on kasvatuksellisessa vuorovaikutuksessa heihin</i>					
Etsivä nuorisotyö	<i>Kohdatut nuoret, yksilötyö</i>	45	45	48	48	48
Nuorten työpajatoiminta	<i>Nuorten määrä/eri nuorta alle 29 v</i>	26	31	31	31	31
Nuorten käyntikerrat, - nuorisotila - tapahtumat, leirit, retket	<i>Nuorten määrä</i>	4 245 1 398	6 000 1 230	6 500 1 200	6 500 1 200	6 500 1 200
www.lanuti.fi/ranua	<i>Nuorisotiedotuksen kävijät</i>	5 443	8 500	7 500	7 500	7 500

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi					
- konsertit	1/40	4	4	4	4
- teatteri	2/16	2	2	2	2
- tapahtumat	22/1 158	12	12	12	12
- Taikalamppu tap.	29/3 563	40	30	30	30
- Ranua 100 v pääjuhla ja itsenäisyyspv	2/798	12			
Museo avoinna/kävijät	6 vko/279	6 vko/200	6 vko/200	6 vko/200	6 vko/200
Liikuntatapahtumat/osallistujat	11/1 254				
- retket/osallistujat	3/112	8/700	7/700	7/700	7/700
- puulaakit/osall.	2/149	4/140	4/160	4/160	4/160
- kunnanmestaruus/osallistujat	2/31	4/200	2/140	2/140	2/140
- Liikkuva iltapäivä – kerhomäärät/menot	4/494	10/190	10/200	10/200	10/200
- Koulujen kisat	10/211	4/420	4/400	4/400	4/400
Kuntovihkot					
- talvi	17 386	18 000	17 900	17 900	17 900
- kesä	17 827	18 000	18 500	18 500	18 500
Nuorisojärjestöt/jäsenet	3/275	3	3/230	3/230	3/230
Kansainväliset toiminnot	7	6	7	7	7
- kv-vaihdot	2/53	2	2	2	2
- vapaaehtoiset	4	3	4	4	4
- EU:n nuorisoviikko	1	1	1	1	1
Nuorisotoiminta					
- nuorisotilat osallistujat avoimet ovet (-257 vrk)	4 245	6 000	6 000	6 000	6 000
- bänditilat (bändit)	1	1	1	1	1
- osallistujat/leirit	3/76	3/90	3/90	3/90	3/90
- valistus	12/921	8	8	8	8
- päihteettömät tapahtumat	6/183	6	6	6	6

tumat					
- osallisuustapahtumat	4	5	5	5	5

Perustiedot:	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Henkilöstö					
Vapaa-aikatoimenjohtaja	1	0,75	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä		1	1	1	1
Nuorten työpaja ESR -hanke	2	2	2	2	
Nuorten työpaja ohjaaja		½	1	1	1
Toimitilat					
Jäähalli	2 584	2 584	2 584	2 584	2 584
Kuntosali	241,5				
Bänditilat	49	49			
Nuorisotilat	217	217	350	350	350
Toimisto	20	20	20	20	20
Museo kpl	1	1	1	1	1
Ranua TV m2	18	18	18	18	18

Selite	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	224 903	500	500		500	500
Maksutuotot		500	500		500	500
Tuet ja avustukset	183 335	179 926	221 082	22,9	221 082	221 082
Vuokratuotot	34 374	25 900	26 100	0,8	26 100	26 100
Muut toimintatuotot	6 249	7 800	11 123	42,6	11 123	11 123
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	448 861	214 626	259 305	20,8	259 305	259 305
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-200 924	-191 944	-214 215	11,6	-214 215	-214 215
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-47 975	-46 160	-52 193	13,1	-52 193	-52 193
Muut henkilösivukulut	-8 802	-10 480	-7 430	-29,1	-7 430	-7 430
Palvelujen ostot	-290 149	-97 261	-123 940	27,4	-123 930	-123 930
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 942	-35 670	-33 967	-4,8	-33 967	-33 967
Avustukset	-23 200	-24 200	-24 200		-24 200	-24 200
Vuokrat	-128 031	-122 751	-170 541	38,9	-170 541	-170 541
Muut toimintakulut	-15 241	-4 890	-4 890		-4 890	-4 890
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-735 264	-533 356	-631 376	18,4	-631 366	-631 366
TOIMINTAKATE	-286 403	-318 730	-372 071	16,7	-372 061	-372 061

Sanalliset tavoitteet ja perustelut:

- * Vapaa-aikatoimen toimintoja ja suunnitelmaa ohjaa hyvinvointikertomus painopistealueineen.
- * Monkkari 2.0 uudet tilat, muutto sisäilmaongelmien vuoksi. Tilojen käyttöä mietitään mahdollisen rahoituksen saatuaamme palvelumuotoiluhankkeen kautta. Bänditiloista luovutaan vähäisen nuorisotyön kohdeyhmän kysynnän ja budjettivaatimuksien vuoksi.
- * Kulttuuritarjonnassa vaihtelevuus ja elämyksellisyys, jotka luovat hyvinvointia,
- * Taiteiden Yö kokoaa ja tuo esille eri taidelajeja, niiden harrastajia ja kokijoita (syyskuun 3. lauantai, 14.9.).
- * Taikalampussa alle 18 v toiminnassa tärkeinä laatu, laaja-alaisuus ja saavutettavuus. Osallistutaan monipuolisesti Lapin lastenkulttuuriverkoston yhteistyöhön.
- * Pappila- ja pitäjämuseossa pitäjämuseon uusitun (v 2017) perusnäyttelyn esillä pito ja museopäivien sisällöllinen kehittäminen. Kesäaikainen aukiolo ostopalveluna 4H –yhdistykseltä.

- * Terveysliikunnan kuntalaisten aktivointipäiviä kehitetään monialaisesti. (Kunnon Mummola, SuomiMies). Ulkoiluystävä –toimintaa ja kaikkien ikäryhmien toimintakykyä vahvistavaa terveystoimintaa/-tapahtumia toteutetaan määrärahojen puitteissa. Ravitsemusneuvonta otetaan osaksi liikunta- ja hyvinvointineuvontaa ja huomioidaan kouluruokailun trendit.
- * Kuntovihkojen käyttöä jatketaan ennaltaehkäisevän terveystyön muotona.
- * Liikkuva iltapäivän laatua ja ohjaajien motivaatiota kehittyä ohjaajina parannetaan. Retkitoiminta on tärkeä osa sosiaalisen vahvistamisen työtä.
- * Rajalta Rajalle –hiihdon koordinaatio Pudasjärvellä, vastuuna säilyvät Ranuan osuuden tehtävät ja RR -toimikunta.
- * Nuorille tarjotaan sosiaalisen vahvistamisen välineitä kuulemalla nuoria, edistämällä nuorten omaa toimintaa/osallisuutta, tukemalla järjestöjä ja toimimalla yhteistyöverkostoissa yhteisöllisyyttä vahvistaen.
- * Etsivän nuorisotyön toiminnan nivominen osaksi kunnallista nuorisotyötä ja nuorten työpajaa, jatkorahoitusta haetaan AVI/OKM. Etsivä nuorisotyö nähdään osana kunnallista perusnuorisotyötä.
- * Nuorten työpajatoiminnassa käynnissä ollut ESR –hanke Stara ajalla 9/2016 – 9/2019 päättyy toimintavuonna. Hankkeella on kaksi työntekijää, ESR –rahoitus on 80 % kustannuksista.
- * Panostetaan LaNutu nuorisotiedotuksen esillä oloon sekä sosiaalisen median käyttöä.
- * 100% lisääneeton, toimintaideologiaa toteutetaan kaikissa nuorisotyön muodoissa ja vapaa-aikatoimen sektorilla kokonaisvaltaisesti.
- * Kansainvälisyys nähdään monikulttuurisuuden kasvatuksen työkaluna ja osana perusnuorisotyötä eri hankkeiden ja tapahtumien kautta; kansainvälisiä harjoittelijoita haetaan niin Erasmus+ -ohjelman kuin Suomea Suomessa –stipendiaattiohjelmien kautta.
- * Kustannuspaikka Neuvo/kansainvälisyys nettobudjetoinnissa.
- * Kotouttamistyötä jatketaan nuorten maahanmuuttajien kanssa.
- * Nuorten hyvinvointia ja terveyttä edistetään mm. moniammatillisen yhteistyön, Silta –työryhmän keinoin ja hyvinvointikertomusta työvälineenä käyttäen.

Yhteenveto sivistys- toimen keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2017	TA2018	TAE2019	TS2020	TS2021
Työssä jaksamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet	-ryhmätyönohjaukset -kuntoutukset -vertaismentorointi osallistujat/ryhmät <u>Henkilöstön koulutukset/ osallistujat</u> -kunnan järjestämät -muut koulutukset	2 1/1 12/3	3 1 14	2 12/6	2 12/6	2 12/6
Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö	Henkilöstön pätevyys % -henkilöstön täydennyskoulutuksiin osallistumiset	100	98	98	>98	>98
Varhaiskasvatus järjestetään asiakaskeisestisesti ja joustavasti ja lasten sijoitukset tehdään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	Paikan odotusaika, pv Hoitomuo toteutuu vanhempien ensisijaisen toiveen mukaisesti, %	<14 95	<14 95	<14 95	<14 95	<14 95
Perusopetuksen päättäneiden jatko-opintokelpoisuus	Ranualaisten oppilaiden sijoittuminen toisen asteen oppilaitoksiin %	100	100	100	100	100
Nuorten yksinäisyyden poistaminen ja sosiaalinen vahvistaminen: osallistuminen	Järjestetty toiminta on monipuolista, laadukasta ja huomioi eri tahot; nuorten	4 245	7 300	6 500	6 500	6 500

Kansainvälisyys	<i>määrä</i> <i>Nuorten kv -toiminnot</i> <i>vapaa-aikatoimessa</i>	7	7	6	6	6
-----------------	---	---	---	---	---	---

Sivistystoimi yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	356 542	118 883	528 165	344,3	518 887	518 887
Maksutuotot	220 276	208 340	197 400	-5,3	197 400	197 400
Tuet ja avustukset	299 603	300 326	332 447	10,7	332 447	332 447
Vuokratuotot	40 104	27 450	27 250	-0,7	27 250	27 250
Muut toimintatuotot	6 249	7 800	11 123	42,6	11 123	11 123
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	922 774	662 799	1 096 385	65,4	1 087 107	1 087 107
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-4 443 740	-4 506 271	-4 644 911	3,1	-4 576 893	-4 576 893
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 008 850	-1 015 761	-1 095 650	7,9	-1 078 952	-1 078 952
Muut henkilösivukulut	-202 204	-247 351	-162 568	-34,3	-160 193	-160 193
Palvelujen ostot	-1 959 336	-1 690 608	-1 787 549	5,7	-1 796 790	-1 796 790
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-301 442	-383 588	-471 333	22,9	-469 083	-469 083
Avustukset	-23 200	-24 200	-24 200		-24 200	-24 200
Vuokrat	-1 452 080	-1 629 768	-1 977 662	21,3	-1 906 745	-1 906 745
Muut toimintakulut	-20 260	-6 950	-7 150	2,9	-7 050	-7 050
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 411 112	-9 504 497	-10 171 023	7,0	-10 019 906	-10 019 906
TOIMINTAKATE	-8 488 338	-8 841 698	-9 074 638	2,6	-8 932 799	-8 932 799

Hyvinvointilautakunta yhteensä	TP 2017	TA 2018	TA 2019	Muutos%	TS 2020	TS 2021
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	1 349 933	729 038	1 127 870	54,7	1 117 567	1 117 567
Maksutuotot	1 736 857	1 674 487	1 348 457	-19,5	1 348 457	1 348 457
Tuet ja avustukset	399 286	380 326	392 447	3,2	392 447	392 447
Vuokratuotot	436 422	378 786	303 348	-19,9	303 348	303 348
Muut toimintatuotot	47 731	19 689	30 623	55,5	30 623	30 623
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 970 229	3 182 326	3 202 745	0,6	3 192 442	3 192 442
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-10 995 196	-10 604 019	-9 996 084	-5,7	-9 928 066	-9 928 066
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 732 232	-2 611 702	-2 480 042	-5,0	-2 463 344	-2 463 344
Muut henkilösivukulut	-507 352	-585 420	-349 985	-40,2	-347 610	-347 610
Palvelujen ostot	-10 696 149	-10 634 083	-10 893 107	2,4	-10 901 491	-10 901 491
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 006 407	-1 080 618	-1 159 443	7,3	-1 157 193	-1 157 193
Avustukset	-1 260 569	-1 622 596	-2 431 819	49,9	-2 431 819	-2 431 819
Vuokrat	-2 374 638	-2 725 735	-2 849 731	4,5	-2 778 814	-2 778 814
Muut toimintakulut	-27 839	-20 850	-23 800	14,1	-23 700	-23 700
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 600 382	-29 885 023	-30 184 011	1,0	-30 032 037	-30 032 037
TOIMINTAKATE	-25 630 153	-26 702 697	-26 981 266	1,0	-26 839 595	-26 839 595